

CAHZA

ХАЙЫАТ
1931 СЫЛ АЛТЫННЫЙ
КҮНҮПТӨН ТАХСАР

ж (05-8306), 1998 емэг балабан ыйни 24 күн

Чанчар. Сынапта — 1 солж. 10 харч.

**ЧУРАПЧЫ
ҰЛУУЛЬЧА
ЖАЫАТА**

САНГА САБАХ АРЫЛЛАРЫН ТУҢУГАР

Уруккуларбыт олус эргэрбитең, алдымынтара
Дың саамай мустар күлтүрний киннегар, узгуул
Снаркылшы болгар театрыбытыгыр анығы преддилег
Сен түбәнәр түпсәй онгоцуулсах, жаро көстүүллээх
Ыскамытайкалар изадалар динэмит, гөнө да үп-харцы
Суобун иннегор харах-гимэн, суюктан баары онгорон
онгоцуулубута.

—Кадрынан халычылдырыгыт хайдасыб?

—Культура тэрилтээрэй кулуултар, библиотекалар музикальный оскуолалар уоина книжны установилалар бары специалистарынан хааччымлыыхтаахтар, кадр, баэр, Уз саразланна. Угуустаасы бий музикальный оскуолата быйылгы үөрөх дылымгар үөрәнээччилорин суумэрдин сыйдьар—художественний, хореография уоина фортепиано кылаастарыгар. Узэнитэ олох суюх аябас кулуун суюх, уксуларигэр өртөн ылата улалир олохтоох специалистар. Быйылгы дылга эдэр специалист калитэ суюх. Арай, Катакон Станислав дын анал уорахтээх хореограф калэн баран, хомойтуух ини, огорор дылэг мостубакъэ төвүүнүз. Уопсайынан ини, бийнэхээ дылэг башшурууна олус тараан. Ор гылзарга улалир сорох специалистарбыг иштээ суюх сыйдьаллар, сымын алты куортамшанан башшурууны бийнээр сатыныбыт.

—Сообу Улар көсилэш баар, түмнен
билинди. Ыңакин аатынан Үрдүкү таेңтальтай
бийдеги бийдиги уууустан 4 ово үөрэнэ кипирбите
холар. Марын сөргү билгитги туругуван үоронз сыл-
дааллар. Музыка Үрдүкү оскуолатыгар ол эбтэр ка-
наңтай дәризбизбэ—6 ово. Москватааны цирковой
училищесе—5 ово, калэр сылта бүтәрнэхтэхтэр, ма-
ны таңтии хореография Үрдүкү оскуолатыгар—8
ово. Митон Китай циркатыгар 4 ово байыл иккис-
саалынан үоронз сылдааллар. Бу оболор аны аўмайах
тэхтэрий да иншигэр. Саха сирни музикальтай, теа-
трылык уюниа цирковой-эстрадий искусства тай-
бут уууустарын—ытык Чурапчы аатын ааттыхта-
на дин зәңгизит.

—Инициялардың, балашындардың

Р. СИБИРИКОВА.

Pagments

УЛУУСКУТ ХАҢЫАТЫГАР СУРУТТАРЫН

«Санта олох» редакционный-издательской холдинга 1999 года бастакы айгарыгар «Санта олох» хаймакса суруттууну мытар. Кэлэр салттан улуустаңы хаймакса суруттууну уонна мизстетигөр тирдикни холбекүк бэйзтигээр ылар. Уп-харчны кырымчыгынан, азиатчылар нордийчилерин учурттаан хаймас суруттар сывашта балибай ыйни уонна алтынны ыйдар усталарыгар суруттарбысттарга мирайбат—сыл айгарыгар 75 солж.

Чаускүт хайынатыгар сүрүттөвөнгө аныктасыл.

Маны таңынан республикатасты хамбыттарга уонна сурууналларга эмэс суругар.
Билээр телефоннад: 21-358-21-220.

СОИУЩАР

РЕГИСТРАЦИЯЛЫНЫЙ ЖОННА АНКЕТАЛАНЫН БҮЛГҮЧЧУЛАХТАР

ДЬЮКУСКАЙ. Кини көорат пешпенде сулуусынан управделиштеги салалтата баллжэрбитең, дөндүгө уоскөбйт ураты-уустук социаль-экономический бысыныш-майгыныш-себзистөөн, бу шинин управление бишрекилүүн учуюн отделыгар анкеталашыны барбатах предархиммателлери уонна узаты суухтары регистрацияланын болдукун белгил алынында 15 күнүндердинчи узатылган.

Регистрацияны үзүүлүр дээрдээ таңын барытада барыахтах. Регистрация байырытынан сирбий счеттар анылышлар. Ошук счеттар ээж стадиин уонна ээж болбөрүүгүй көмкөйн түүнчлийн сибидизинчлэлэри түмэлдээр. Очигтуягар ээж кийин конференц государственнай инициативын аяланыгтигда мөнтилээжнин ылар. Регистрацияны аяланыгтигда инициативын государственнай инициативын конференц түүнчлийн сибидизэнчлэлийн туттахлар.

~~правление сорокетрехнадцатых годов было таково: 28-го 400 юнинских рублей, 25-го 15-ти 16-ти динарных, 25-го 15-ти 09-ти динарных, 25-го 15-ти 16-ти динарных.~~

БЫТЫЛГА УЗЕ КҮДСТҮҮ ОРГУЛАР

ДЬЮКУСКАЙ. Навицация түмшістендер комиссия
ортка үз-хамнас тохтоло суюх барад. Кылым штап
жада—бытавар жабыллыйат. Итеппик сианаим СР
Правительствотын Председателлии бастаки союзбайрат-
ты Семен Назаров спайтар таңдауды таңынта реснүй-
ликатаңы комиссия мүнишесін кыттылаахтара
ласынг издеңд бүтүншір бағыреттисілдер.

Базарадан майни ўнг дөкөддөт чакчы таңылыштын буолуоца. Уу сүолуп үзүүлүктөрөгө республика улуустарыгар таас чох уонна нефть бөрдүүктөлөрүн курдарын барыттар болородилор. Дылбарыкы Хайраттан салып 10-15 күн ишнегэр отто 100 тың, тиэллөрө халалтарынан сүрүп таңыбас Алдан уонна Дыланыг орустордуккө шада. Ол кылаллыбатынын администрациини кийин уонна хайдалаах сиргө баир болбөлжектэр таңаданы тайны армый төтимид. Ол эркори дылан, навда. Таас чохуунан ордук Фәйзөвөн кынчыттард. Аартык автобазата Тавс Урзинин чору тиэйреткин анкабастанар. Оны уунан тиэйин хаймы-түс кынчытбат буолада.

CNA.

ДАСУУ КИШИНӨР «Сельхозтехника» ТОМТОРУГАР ОЛО-
ДЫР КИНАДАХ ХОРЕН КИНИБИТИН Иван Егорович Дьяч-
евский билбет киши барт абынайх буулуу, бука, би-
ткүн жаксан таңорду сээнэрзөрччилэргэ бу азат туюх
и түкүшүн эпшээ буулуу. Оттон биниги, саас орто-
чы дын, бастакы көлгөүнэ спортсмен тууцан ки-
нештэ халшшуухнэт.

Иван Егорович Дьячковской Чуранчы оройуюнун
жадыгытар төрөөбүтэ-үсүккабыт. Оскуколаңа үеринэ
жазылган жадыгытарин ортотугар дәситтэр спорт-
тын бийзитибап билдибат. Кончыл, классической
шахматтар, штанганин, сүүрүүнин итини таңынан
жанаалык-ыстанышыларынан, хайындарынан, шууч-
чилтиташынан, шахматынан, дуобатынан дъарыкстам-
ына 1958-жылдаахха түстүү түшүннен бастакы ойдо-
лу жибига Саха түстүүтүн аатырыпти, калын Саха
империя, Россия, ССРС үтүүлээх тренерэ буулбут Д. Н.-
жолса салыштар конгүл түстүүтүн секциянын дъа-
жасамынта. 1957-жылдаахха Дьюкуускайга Саха
шахматтар республикасы бастырыр ишенин конгүл түстүү-
дүрхөтөшүн буулбута. Бу эншисшээх күрөхтөнүү-
дүйн П. Коржин дъарыкстаабыт Чуранчы оройуюнун
түркестаңа үйүс биринистээх миңестин албыттара.
Иван Егорович Дьячковской сөмөй кылаата
жара. Иван 63 кг ыйяанышаахтарга түстүбута,
жеткин кириспиттегэр таңда ыйяанына кыра буул-
даттардаах, куорат түстүүгүн хотон специалистары
тарафта. Ошчолорго разрядтаах спортсмен тарбаха
жана, киндер чакчы спипит-хөшиут, күрөхтө-
нүүртээ ошындаах түстүүктар буолаллара. Салгымы
Басиновка уонна В. Варламовка очконан сабырый-
дун биринистээх миңестээ ыйайсан кириспебатээ.
Иван Егорович, билиги саңыраң озорон, эдэр
жыны спорт араас көрүнгөртөр күрөхтөспүккүү

-Нийт 1947 с. орто оскуолаца үзөнэ сыйлдьян
жана күрөхтэнэн барбытам. 1950 с. СҮҮРҮҮГЭ,
51-52 с. саяс гаахыманка оройлоонгага оболорго
шашаабытам. 1952 с. Фомин Д. С. кинниттэн
мииста буулбутум. 1952 с. күнүү Советской
шаша ынтырыслан үс сый суулуусналаабытам.
1955 с. күнүү армияттан колзэт орто оскуолаца IX
шаша үзөнэ киңирбитим, уонна ван мантай бок-
са оролору дъарыктаабытам. Оитон салгым үзөм-

мэки, нуучча талыттан хааламын райсовет ийнин «Колхозник» ДСО-да үзбүн сафалаабытыл. Ити ба-лаадын ыймын 1 күнү эта. Ол күнү спортсовет пред-седателэ Кулаковской А. Г. уонна респорт комитет председател Тарсай Н. Н. нафтулэшниширил хан-сарайга оройон чемпионатын ышалышын (кузуу-ка). Республиканская «Колхозник» ДСО председате-лэ И. Ушницкий эта. 1957 с. саас конч тустууга Дьюкуускайга республикаца саха театрыгар тустазы-нын хамаандаван үйүс мизээ буолан тахсыбышын. Мин ыйбаанымар 63 кг 13 кийн буолан круговой системан туттан 5-6 мизээ булаабутум. Күрүү-Иннитэн тахсан хоту ийнликтөргэ—Сылангыч Ария-лааха, Калэнгыч сатын тахсан «Колхозник» ДСО гэрийтэлжээ кирибитим. Саасын курехтэйлийр эн-нилээртэн ыам ыймын бүтээнгээр Эрдэж Даринэр тахсан соломо талгэтэн бириншийн сабай бараан конч тустууга уонтан тахсан «Народ» орчиллини сафалаабытым. Спортомитет председателинин Белых М. Н. аванан иштэлэ. Онтон райсовет председатель Иванов С. А. шатырай ызак сайдынгы спартаки-тархийннегр сыйдыбытым. Күнүү комсомол ийнек-тийнин МТС-ка рабочийшиан үзүүлийн кирибитим. МТС-ка ынын мундажа мичтаттыры жүннин конч тустуу, штаага сектинтийн үзүүлийнгээ. Оройон сүүмэрдэммит хамаандата уко бишиг колективи-тыттан буола сыйдыбыты МТС, «Мельхозтехника», РТС профсоюз комитетын физкультура секторынан талыдалын 1970 с. дээрэ сыйналын промкомбинатынин, райсовет, район хамаандалалын кытта глахынанка, дуобакка, кэлли оствууд тениннегр кытта курехтэн сыйдыбышынты. 1970 с. күннитэн аэропортка үз-линир кэмнэрбэр, дорожнойдары, лесонушшары кытта уончча сый спорт араас көрүнгэргээр курехтэшишил.

Чемпионатын, борборуун түстүүгүй, сүүрүүтү, шуучча лантатыггар, кэлли колуонизлэр күрхэтчанызригэр хайынтарга, төшүүсүү уонна национальнаш истанымаларга алта уон садасын аймахтар динээр комүнкөнбайтим. Оссо күнүнгү республиканская кросстарга, «Кызыз» хайынат эстафетатыггар хаста да күркүтэй сыйдьбытым. Республикада Саха АССР пороуттарын II спартакиадатыггар 1958 с. Захаров И. Е. майдын хаалан эстафетада сүүрүүтүм. 1960 с. Саха АССР пороуттарын III спартакиададын классической

түстүүгө чөмчөнчаабытын. Нуучча лантатыгар рес-
публикада иккى сый чөмчөнчаабыныт. Далынай
Восток зонатыгар нуучча лантатыгар үс төгүл күрах-
тасининт. Колли иккى сый нуучча лантатыгар эми
арчыбийтим уонна Далынай Восток зонатыгар 1959—
60 смылдардаахха II-III миңгэ булуталвабыныт.

Чурапчыларга түстүү 20 смыггар аан маншай үрүгү комусстан жүзмөл-значок оғорон аар-саарга атырдыбытын. Ошон спортика үгүс сырабын биэрбитим да үрдүк титуллаахтар эрэ арбаныр буюланиар, аатым да заттаммасыра хомолтолоох. Чурапчы ишернат-оскууда мүнжигар бастакы тәрийжети И. Н. Репетников эндү спортивнай харптыкаларбын ылбита ушин түлтариан баран тоңзорууч буюлбуга да жемшил.

Миңгүл анылаштар, туюк да специальноста суюх боростуу рабочай күштөшө бу үгүс сымралаш үзүм түмүнгө суюх заста. Оссоң Герой Попов биринчиңөр, Манчаары Балызай спартакиадатынгар кроссики кыттаң чынчыккы атлетикаша спорт маистарынгар кандидат Ондарой Устүүкен көннүктөй ишкес мизээ булмуттакаахын.

Ол түннэй бараа, улахан эрчилгэлтэй сухт араас иорчигээр кыттыны ылбырьшсан, билээр спортоминадыны уснын аан шалтгаалжын 1958 с. улуу тренергэ Д. П. Коркунга эрчиллийнинэ, суду кийини кыттары бишрэ алтын сэлдэвьшьшнициан толору дэлхийн наадмынабын уснын кийн туттаабын—дээд Иван Егорович кэсээний түмүктүүр.

Иван Егорович дәгиттәр талааннаах киң эбит, 1959-с. ырында республикала ычкат фестивалын лауреат, Мани таңынан уруйындың бастынга, иас, комүе уұна. Комүе отеккүттара Ем, Ирославской затмении Кыраабы үөрөтәр Кинеш музейта көрдөрүүгө түрлөләр, оттоң иас отеккүттара норуут аймашытып

Бастаның колғон спортсменінга, Иван Егорович Дьячковскайга, өзгешен-табдидиң даруобуының уонна сотору комиссияның буолаудаах, ССРС үтүләләх тренера Д. П. Коркап төреөбүтэ 70 салыттар ашашар үбүлгүй дынаалыларынаның 70 салыттар ашашар үбүлгүй дынаалыларынаның 70 салыттар ашашар үбүлгүй

Платон КОРКИН.

ЧҮЛИЭННЬЭ БАРЫ АРАГАТЫН ХАБАН, КЭСКИЛИ ТҮСТЭЭН

дуужийалаах буолуутгун санынхажа, итий айылны бордуктатын итишэн хуваччынхажа, оскуюла олбор, үзэтийгээр сход уонна торешигт комитетын оруулув үрдэтийхээ, сабыдьынны күүхүрдүүхээ, аны изэндэж бийнханын бийнчилгээний корен, политехнический оскуюла-лицей таас кориунгун изэр тэл бүдмэсчигийг кийлжиргэхийхээ шаадтын төгнөгээс олон бэлжэтээтийлээр Элбэл «Болоо» хувьсгалт-мэлзарын, тулцаахаа олон уонна ангардаас ийзлэри нийтийнжээ баар торилтуурга уонна баанынай хайндымстыбаларга санынран, комүүкаалжээх буолууларны хуваччынхарга дийн штандар. Мунинях түмүгүүнэ, ити бийнүүрүүстарьи зарыларын хабан, үорех торилтээлэрийн уонна изийн истэрияа, общественность икхи ардыларыг гар дүүснэхар ызьтийшина.

Постникова И. Р., юрэкхэйшигийн отдел специалиша;
—Сыллан изэндэгээр буолбут ажинчах уучгий тэрэз-
Ишишэхтийн ааста. Г. И. Бадарин аатынан орто ос-
куола, «Судисчай» училиши, Бэрэ, Түрийн Ула-
хан Күол учаастактарийн оскуола-бэлдтэрийн педагоги-
ческого училишийн администрациия, общест-
венность, торшигийн барын кэрийтэй хэлбэр. Интэр-
нерийн тэргүүлэх салайгаачын зараа ишина администратор
байхындаа тэргүүлэхийн, ишиныг туслахын
тухай магадлэл болцуулстаахийн концепцийн эхийн
төхөнхийн багцрабын ишины учаастактар этийн
оскуола сад хөгжлийнчилээр сантехник эхийн
буолан, нутчгаа чиглэлийн марынцатар эбниттээр,
тот омук тыллыгар уялтийн преподаватель сух
буолан ынтыллыбат, ишинаарын орто сүнүүхийн кылаас-
тарга Сылланыг уоронз коллежийн охцуудаах. Ол
ишины учаастактан хэбигт оюулгерго ураты боломжто
интернатын сарбайлан штаттарын нийтийнээрийн гынз-
арын смынданан захтылар, учаастак оболгоро бары-
гын тэнцэн эмийн олус тутгуулжигаах. Аны Улахан Күол-
ын дынаалтаа банильга сух, сарбайынга ыншишттар
бу оскуола-сад үзүүлжигээр эмийн охссор—учаастагы иши-
ншир-сацаалын, изэндэгийн, улувсека кынгалданы бы-
наарсар, туурогарсар, сүүрж-жетэр, эннээстээх иши-
ншилжүүлсээ наадатын бодиэтээхийн эхийн
олус тутгуулжигаах. Оттон Бэрээр үз-дэ-
ньхийн сухийн буолан, дьон олохсуйн сатаабат, көнөн ба-
нийн элбог. Одоо ахсаана сымлата айыйныр, хөлзүүр
ийн эхийн оскуола-сады З эрэ уоронзочин бүтээрдэ, сал-
ын ишиник буоллачына, учаастак эстэр туруутанар

дээр директор Госкин А. Д. байжин дышигийнтийн үзэсгэлэн. Концепцияга эдбэх кийв түүл эттэ—чулсан доруобуйга, барходж, арыгчлалын, үзээх буолзуу, түншлээр зүйнлийн, айсцэны харистайлам гулж этгээлэр. Социалний-эндэгийчийн концепцияны багралттайш. Дээр изргэн специалиста, замчай лидер, потеряннаар Собхэтэрэ, сход, социалний цэдэгог, исчихийн дынгийн сывалзара биш, онон иншигийн бары бишрэг түмсэн үзлийнхөөр ч наада, очигтугар зрагуух эмийт түмүк тадсын сон дээр ийнхүү иштэлдүүлэр.

Сибиряков И. М., үөрөхтөйнин отделының специалиса:
— Кытсанахтар үчүнгөйдик төрийн ынтылар. Саха народий сурооңдатчыты В. С. Якоблев—Далан азатынан Кытсанах орто художественай-эстетической оскуолатын интэр-үөрөтөр коллекция, үнүйин үзүүнтэр, администрация, сход, ветераншир^{*} Советтарын чилингизэрэ, баалынай хавайыстыба үзүүнтэр, тооронгуттар кохтоохтуу кытсанылыр. Тогтруя-остуул форматынан ынтылдыбыт музикалы учуутал И. И. Смирнов үүс-урал хөмөрдүй тэлжинан саталлахтык салайсан ынта, кийн киңестинин таңварда. Дынаалта баниалыга Манарова М. Нь, измындан социалистай харташынан билүүниндердүй. Иэндиленин ахсаана барытада 576 ийн, итийтэн оротун ахсаана 227. Аасынг үстүүрт саллары кытарты тэгисэлэххэ, ийнчилгээний ахсаана айыйлаан ийэр эбт. Үөрөх-үтгэни батынан кийн сирдэргэ, удуусна усина курракка көйөн барын ордук харктерийн буолбут. Олохтоох орто оскуолада 150 орт, үөрөнэр, 14 урдук, 13 орто адал үөрөхтөх үчууталлар үзүүннелэр. Оскуола директорын, үнүйин сабжадиссийн шигшинээршилэрдтэн усина тил этийнхөрттэй саллазатаххэ, ийнчилгээний ордук маник болтуруустар долгуулар эбттэр—бистатай турал, ийэр уу проблемата. Иккүйнэн, оскуолын хайнесхатай. Бу оскуола билээрин курдук, художественай-эстетической хайнесхадаах, од эрээрийн барыта худууфууньук буолбат, онц шиншил олонхко оюбо наада буолар атын үзүүлэри энэ бишрэххэ динэт эхийн. Аягардас урууфуунай эра үзүүнүйбене, үүкүү эглийн курдук искуство атын коруунгэрийн тэгчиний сайншинарыахха, маны таңжинан кыллар буолзашын, баар базавын туңзанаан, атын оскуолалартан дьюцурдах оболору гүүмэрдээн абалан үөрэтийн ынтарга этийн киллэрилэр. Попомарев И. П. кийнхээ сувамай үр.

